

”Det skal gjøre en forskjell” ***Implementering av Glemmen sykehjem som undervisningssykehjem i Østfold***

Sluttrapport fra prosjektet

Omsorg

Kvalitet

Glede

Innhold

Forord.....	2
1.0. Bakgrunn, formål og målgrupper	3
2.0. Metoder for gjennomføring	3
3.0. Organisering og styring.....	4
4.0. Resultatvurdering i forhold til mål.....	4
4.1. Samarbeid og spredning.....	4
4.1.1. Frie midler	5
4.1.2. Nettverkssamling for sykehjem i Østfold.....	5
4.1.3. Informasjon og kommunikasjon.....	6
4.2. Kompetanseheving, fagutvikling og forskning	6
4.2.1 Kunnskapsbasert praksis	6
4.2.2. Demens	7
4.2.3. Lindrende behandling og omsorg ved livets slutt.....	8
4.2.4. Aktiv omsorg	9
4.2.5. Etisk kompetanseheving	9
4.2.6 Tannhelse	10
4.2.7. Ernæring	10
4.2.8. Legetjenester	10
4.2.9. Personer med minoritetsetnisk bakgrunn	11
5.0. Ressursbruk.....	11
6.0. Planer for videreføring, formidling av erfaringer og evaluering	11
Vedlegg	12
Vedlegg 1) Organisering av prosjektet.....	12
Vedlegg 2) Oversikt over prosjekter.....	14

”Det skal gjøre en forskjell”

Implementering av Glemmen sykehjem som undervisningssykehjem i Østfold

Forord

Denne prosjektrapporten er resultatet av prosjektet ”Det skal gjøre en forskjell – implementering av Glemmen sykehjem som undervisningssykehjem i Østfold”.

Hovedfokus i rapporten er resultatvurdering i forhold til mål i handlingsplan for FoU-avdelingen ved Glemmen sykehjem USH for 2009. Selve rapporten gir en kort oversikt over de fagutviklingsprosjektene som er avsluttet og som fortsatt pågår ved undervisningssykehjemmet. I vedlegg nr. 2 finnes utfyllende informasjon om alle prosjektene.

Det har vært et utrolig spennende og utviklende prosjekt. Jeg har som prosjektleder lært svært mye, blitt kjent med mange hyggelige mennesker og knyttet mange nye kontakter.

Tusen takk til prosjektgruppen, styringsgruppen, referansepersoner og alle samarbeidspartnere for flotte innspill, diskusjoner og ideer og støtte til gjennomføring av prosjektet.

Ikke minst tusen takk til avdelingssykepleierne Eva Riis, Elsa Jytte Amundsen, Judith Svendsen, Kristin Gulbrandsen og Vibeke K. Ibsen som har tatt i mot meg på en god måte og innlemmet meg i daglig drift i sykehjemmet.

En spesiell takk til virksomhetsleder Birgitte Skauen Kopperud som støttespiller, inspirator og leder.

Til slutt vil jeg berømme alle ansatte på Glemmen sykehjem Undervisningssykehjemmet i Østfold. Dere utfører en flott og viktig jobb og bidrar til utvikling av eldreomsorgen!

”Det er i kommunehelsetjenesten det skjer!”

Fredrikstad 26. Mars 2010

Elisabeth Østensvik

FoU-leder

Glemmen sykehjem USH Østfold

1.0. Bakgrunn, formål og målgrupper

Glemmen sykehjem fikk status som undervisningssykehjem (USH) 1. April 2008. Glemmen sykehjem USH har prosjektorganisert implementering av Glemmen sykehjem som undervisningssykehjem i Østfold. Prosjektperiode 10.november 2008 – 31.desember 2009.

Hovedmålet til prosjektet var å etablere Glemmen sykehjem som undervisningssykehjem i Østfold.

Objekt mål/resultat mål

- **FoU -avdelingen** ved Glemmen sykehjem blir etablert som en fast ordning.
- Det er iverksatt og gjennomført **kompetansehevende** tiltak/ fagutviklings tiltak/ prosjekter på Glemmen sykehjem USH innenfor demens, omsorg for døende, dokumentasjon, nyansatte og prosjektledelse.
- **Samarbeid internt** i sykehjemmet er økt gjennom felles prosjekter og det er etablert forpliktende **samarbeid eksternt**.
- Glemmen sykehjem, undervisningssykehjemmet i Østfold, er **kjent/promotert** internt på Glemmen sykehjem, i Fredrikstad kommune og i Østfold fylke.

2.0. Metoder for gjennomføring

Hovedtiltakene i prosjektet har hatt fokus på kompetanseheving, fagutvikling, forskning og samarbeid og spredning. Hovedarbeidsmetode har vært prosjektmetodikk. Prosjektet startet tidlig med innføring av prosjektmetodikk som en metode til fagutvikling. For å heve kompetansen til avdelingsledere og andre ressurspersoner i å lede fagutviklingsprosjekter, ble det arrangert et bedriftsinternt kurs over 3 dager i Praktisk prosjektledelse januar 2009. Kurset ble holdt av Prosjektforum AS.

Implementering internt på Glemmen sykehjem USH

Det ble etablert en FoU-enhet ved sykehjemmet, med prosjektleder som FoU-leder. Prosjektleder ble helt fra starten av prosjektet integrert i ledergruppa ved sykehjemmet og FoU-avdelingen har en fast post på alle ledermøter.

Implementering i Fredrikstad kommune.

Prosjektleder har deltatt i virksomhetsmøter i Omsorgsetaten i Fredrikstad kommune og informert om prosjektet. Prosjektleder er medlem i Fagutviklingsteamet, et samarbeidsorgan mellom Høgskolen i Østfold (HIØ), Avd. helse- og sosialfag, og Fredrikstad kommune. Både fagsjef Omsorg og nestleder i helse- og sosialutvalget i kommunen er representert i styringsgruppen.

Utlysning av "Frie midler" i omsorgsetaten i Fredrikstad kommune høsten 2009.

Implementering eksternt

Prosjektleder har informert om Glemmen USH på Samhandlingsforum, en møteplass mellom alle kommuner i Østfold og Sykehuset Østfold HF, på Fylkesmannens kontaktmøte med kommunene i 2008 og 2009.

Sykehuset Østfold og Fylkesmannen er representert i Styringsgruppen for USH.

Det er etablert et nettverk for sykehjem i Østfold i samarbeid med Fylkesmannen.

"Frie midler" er utlyst for sykehjem i Østfold, med søknadsfrist 4. januar 2010.

3.0. Organisering og styring

Prosjektet ble organisert med en styringsgruppe, prosjektgruppe og referansepersoner/grupper. Styringsgruppen ble sammensatt i tråd med føringer gitt fra Helsedirektoratet i "Mandat for styringsråd" (03.11.08).

Se vedlegg 1.

4.0. Resultatvurdering i forhold til mål

FoU-avdelingen v/Glemmen sykehjem USH har tatt utgangspunkt i "Overordnet virksomhetsplan for undervisningssykehjemmene" (Helsedirektoratet 2009) som grunnlag for valg av satsningsområder i 2009. I tillegg har FoU-avdelingen hatt fokus på faglige utviklingsbehov lokalt.

Det er en stor faglig aktivitet ved Glemmen sykehjem USH. Undervisningssykehjemmet arbeider systematisk med ulike fag og forskningsprosjekt både internt på Glemmen sykehjem USH og i samarbeidsprosjekter med Høgskolen i Østfold, Hovedundervisningssykehjemmet i Oslo, Universitetet i Oslo, Nasjonalt kompetansesenter for Aldring og Helse og på oppdrag fra Helsedirektoratet. Undervisningssykehjemmet er også samarbeidspartner og bidragsyter i eksterne forskningsprosjekter.

4.1. Samarbeid og spredning

I løpet av prosjektperioden har Glemmen sykehjem USH samarbeidet med Høgskolen i Østfold, Avd. helse- og sosialfag, Sykehuset Østfold HF, Glemmen videregående skole, Universitetet i Oslo og Senter for Omsorgsforskning – Gjøvik.

En egen samarbeidsavtale mellom Glemmen sykehjem USH og Høgskolen i Østfold, Avd. helse- og sosialfag er undertegnet.

4.1.1. Frie midler

Frie midler er midler som utlyses til praksisnære fagutviklingsprosjekter. Glemmen sykehjem USH har utlyst midler både internt på Undervisningssykehjemmet, i Fredrikstad kommune og for alle sykehjem Østfold.

Frie midler Glemmen sykehjem USH

Tre interne delprosjekter

- "Start-prosjektet". Utvikle et program for nyansatte. Prosjektet har vist seg å bli mer omfattende enn forutsatt – prosjektperioden forlenget.
- Dokumentasjon – kartlegging av sykepleiedokumentasjon ved Glemmen sykehjem USH. Prosjektet avsluttet 31.12.2009.
- LCP – implementering på 5 avdelinger på Glemmen. Prosjektet avsluttet 31.12.2009.

Frie midler Fredrikstad kommune

To fagutviklingsprosjekter fikk tildelt kr. 50 000,-

- "Gode praksisplasser for elever på videregående skole nivå". Glemmen sykehjem USH og Glemmen videregående skole. Prosjektperiode: september 2009 – juni 2010.
- "Sanserom – et rom med muligheter". Smedbakken sykehjem. Prosjektperiode oktober 2009 – juni 2010.

Frie midler Østfold

- Frie midler for sykehjem i Østfold er utlyst i samarbeid med Fylkesmannen. Søknadsfrist 4. januar 2010. Fylkesmannen i Østfold bidrar med kr. 130 000,- til Frie midler for sykehjem i Østfold. Det kom inn 9 søknader og det ble søkt om over kr. 500 000,-

4.1.2. Nettverkssamling for sykehjem i Østfold

Etablering av sykehjemsnettverk i Østfold 5. November 2009. 77 deltakere fra 31 sykehjem i 15 kommuner i Østfold. Nettverkssamlingen fikk god evaluering av deltakerne og arrangementskomiteen mange gode innspill til neste års nettverkssamlinger.

4.1.3. Informasjon og kommunikasjon

Glemmen sykehjem USH har utarbeidet en egen grafisk profil i samarbeid med Fredrikstad kommunes Informasjonsavdeling og Abildsø hovedUSH.

Et eget nyhetsbrev "Glemmen tidende" er etablert og utgis x 4 pr. år. Likeledes er informasjonsmateriell som brosjyrer, posters og rollups utarbeidet.

I løpet av våren 2009 ble en egen hjemmeside for Glemmen sykehjem USH utviklet som en nettside under Fredrikstad kommune. Hjemmesiden oppdateres kontinuerlig. Vi har ikke oversikt over antall visninger siden opprettelse av hjemmesiden, men antall visninger i november 2009: 327 Besøk og 873 Sidevisninger.

<http://fredrikstad.kommune.no/Glemmen-sykehjem>

Prosjektleder har informert og presentert Glemmen sykehjem USH eksternt:

- Samhandlingsforum, en møteplass mellom alle kommuner i Østfold og Sykehuset Østfold HF – oktober 2008
- Fylkesmannens kontaktmøte med kommunene desember 2008
- Fylkesmannens kontaktmøte med kommunene desember 2009
- Høgskolen i Østfold, Avd. for helse og sosialfag, Bachelor i vernepleie for vernepleierstudentene.
- Høgskolen i Østfold, Avd. for helse og sosialfag, Bachelor i sykepleie på lærermøte.
- Høgskolen i Østfold, Avd. for helse og sosialfag, videreutdanningen i demensomsorg.
- Nettverkssamling for sykehjem i Østfold, november 2009

Poster/abstract eksternt (muntlig/poster)

- Norsk sykepleierforbunds faggruppe innen Fagutvikling, undervisning og forskning, FUFF konferansen, mai 2009. Posterpresentasjon.
- Omsorg i utvikling – oktober 2009. Posterpresentasjon og stand.

4.2. Kompetanseheving, fagutvikling og forskning

4.2.1 Kunnskapsbasert praksis

Glemmen sykehjem USH har hatt som mål at prosjekter som gjennomføres skal være basert på den nyeste tilgjengelige kunnskapen på ulike områder. Kunnskapsbasert praksis har vært tema på fagdag/ internundervisning. Å jobbe kunnskapsbasert krever en større innsats enn bare et tema på fagdag og internundervisning. I de følgende år må det satses mer på å jobbe kunnskapsbasert, både bevisstgjøring av erfaringsbasert kunnskap, brukerkunnskap og spesielt ved å ta i bruk ny forskning; forskningsbasert kunnskap.

PPS – kunnskapsbaserte prosedyrer er i bruk på Glemmen sykehjem USH, og skal brukes i aktuelle prosjekter og i kompetanseheving. PPS er vært tema på 2 fagdager i 2009. Kvalitetsgruppa har fått ansvar for implementering på sykehjemmet. Det må fortsatt jobbes med å få PPS implementert blant de ansatte. På sikt er målet å ta PPS i bruk i tiltaksplaner i Gericia.

4.2.2. Demens

Demensomsorgens ABC.

Glemmen USH har en 20 % delprosjektleder som har ansvar for oppstart og gjennomføring av Demensomsorgens ABC i alle Østfolds kommuner. I Østfold deltar 325 ansatte i 12 kommuner.

Utviklingsprogram i regi av Nasjonalt kompetansesenter for Aldring og Helse:

- Kartlegging og diagnostisering av demens hos hjemmeboende personer.
Demensteam ble etablert 1. Januar 2009 og er administrativt underlagt Glemmen sykehjem USH.
- **Dagtilbud og avlastningsordninger** for personer med demens. Dagtilbudet for personer med demens ved Glemmen sykehjem USH er åpent alle dager i uken og har 16 plasser for hele Fredrikstad kommune.
- **Tilbud til pårørende – pårørendeskoler og samtalegrupper.**
Glemmen USH har gjennomført pårørendeskole vår og høst 2009. Seks kvelder med informasjon/undervisning og samtalegrupper for pårørende til personer med demens. Tilbudet om Pårørendeskole videreføres neste år.

I tillegg deltar Glemmen sykehjem USH i "Utprøving av et kartleggingsverktøy/ utredningsverktøy for personer med demens i sykehjem". Datainnsamling avsluttes i februar 2010.

Demensfyrårnprosjektet 2008 – 2011. Miljøbehandling for personer med demens

Glemmen USH deltar i og er bidragsyter i Demensfyrårnprosjektet 2008-11.

- **Individualisert musikk** for personer med demens. Glemmen USH har arrangert opplæringskurset "Individualisert musikk" for personer med demens i samarbeid med HovedUSH i Øst og Oslo kommunes ressursenter for demens og alderspsykiatri, GERIA. Det er gjennomført 2 seminarer og veiledninger for 58 personer fra hele Østfold. Deltakerne kom fra 15 ulike virksomheter i hele Østfold.
- **Individualisert bruk av Sanseshage** for personer med demens
- **Demensvennlig design.** Startet opp høsten 2009.
Glemmen sykehjem USH deltar i opplæringsprogrammet "Demensvennlig design" i

regi av HovedUSH i Øst og Oslo kommunes ressurscenter for demens og alderspsykiatri, GERIA. Fellesprosjekt mellom USHene i Øst i demensvennlig design med hovedfokus på måltider.

Forskningsarena innen demens

- Pasientdeltakelse i demensomsorgen
Kari Lislerud Smebye, Stipendiat ved Høgskolen i Østfold
- Pasientmedvirkning ved tilrettelagt bosted for personer med demens. Ann-Karin Helgesen. Stipendiat ved Høgskolen i Østfold
- Trivsel i sykehjem. Ådel Bergland, UIO
- Evaluering av Demensvennlig design. Ådel Bergland, UIO

4.2.3. Lindrende behandling og omsorg ved livets slutt

Samarbeidsprosjekter med Høgskolen i Østfold (HIØ), Avdeling for helse- og sosialfag, Bachelor i sykepleie:

- **"Initiere og igangsette tiltaksplanen "Liverpool Care Pathway" (LCP) i livets slutfase på sykehjem i Østfold"** i 2008/2009. Et samarbeidsprosjekt mellom HIØ og 6 sykehjem i Østfold.
- **"Far Vel – den siste tiden"** – et prosjekt med fokus på etisk refleksjon og tverrprofesjonelt samarbeid i omsorg ved livets slutt. Prosjektperiode: august 2009 - juni 2010. Et samarbeidsprosjekt mellom Høgskolen i Østfold og 4 sykehjem i Østfold.

Begge prosjektene var/er finansiert av samarbeidsmidler fra Høgskolen i Østfold, Avd. for helse- og sosialfag.

Vurdering av søknader Lindrende omsorg Helsedirektoratet

Hovedundervisningssykehjemmet Øst, fylkesmannen og Regionalt kompetansesenter for lindrende behandling vurderer søknadene og fatter vedtak. Glemmen USH har bidratt i vurdering av søknader fra Østfold. FoU- leder er referanseperson og vil bidra til spredning av prosjektet som fikk innvilget sin søknad for 2010.

4.2.4. Aktiv omsorg

Samarbeidsprosjekt med Høgskolen i Østfold, Avdeling for helse- og sosialfag, Bachelor i vernepleie.

- **”Aktiv Fritid i sykehjem”** et samarbeidsprosjekt med Høgskolen i Østfold, Halden sykehjem, Orkerød sykehjem (Moss) og Glemmen sykehjem USH. Prosjektet gjennomføres i 2009/2010. Prosjektet er finansiert av samarbeidsmidler fra Høgskolen i Østfold, Avd. for helse- og sosialfag.

Samarbeid med familie, nærmiljø og frivillige aktører.

Frivillighetssentralen i Fredrikstad er aktive på Glemmen sykehjem USH. “Kafe det gode liv” er et tilbud hver torsdag til eldre i nabolaget, I tillegg arrangeres onsdagskafe for beboerne på sykehjemmet. Frivillige kommer hver torsdag til sykehjemmet og tilbyr god drikke og annet godt fra “Trivselstralla”. I tillegg tilbys manikyr. Andre aktiviteter er bl.a. lesegruppe og kino- forestillinger. Glemmen sykehjem har et systematisk og nært samarbeid med Leie barnehage, som er nærmeste nabo. Glemmen sykehjem har også et nært samarbeid med Seniorsaken, Demensforeningen og andre frivillige organisasjoner.

Den kulturelle spaserstokken

Fredrikstad kommune deltar i den kulturelle spaserstokken. Flere konserter og arrangementer er gjennomført, med stor deltakelse fra beboerne på sykehjemmet.

4.2.5. Etisk kompetanseheving

Glemmen sykehjem USH har hatt stort fokus på etisk kompetanseheving i 2009. Vårt mål er at etisk refleksjon skal være en del av hverdagen på sykehjemmet. Vi har etablert refleksjonsgrupper. I tillegg deltar ledergruppa i studiesirkelen ”Grenseregional omsorgsfilosofi”, der etisk refleksjon inngår.

Samarbeid om etisk kompetanseheving. Fredrikstad kommune v/ Glemmen sykehjem USH deltar i KS prosjektet ”Samarbeid om etisk kompetanseheving”, pulje 3 med oppstart oktober 2009. Tre ansatte fra Glemmen USH har deltatt på seminarer og blitt ”utdannet” som refleksjonsveiledere.

Glemmen sykehjem USH har definert 2 prosjekter inn i Samarbeid om etisk kompetanseheving:

- **Grensereregional omsorgsfilosofi** – studiesirkel med ledergruppa ved sykehjemmet. Bruker E-læringsprogrammet "Etisk refleksjon" fra KS i studiesirkelen for ledergruppa.
- **Prosjektet "Kort og Godt"**, Etikkhåndboka er brukt til inspirasjon for "Kort og godt"-prosjektet gjennom metoden "Trekk et kort". Utvikling av refleksjonskort om bruk av tvang i sykehjem. 104 refleksjonskort med en oppbevaringsboks er utarbeidet. Brosjyre og brukermanual er utarbeidet. Resultatet fra prosjektet skal spres til andre sykehjem i Østfold. Prosjektet er finansiert av midler fra Helsedirektoratet. Avsluttes januar 2010. Spredning av prosjektet i 2010.

Forskningsarena innen etikk

- Bruk av tvang i sykehjem, Seksjon for medisinsk etikk, UIO. Marit Hem og Elisabeth Gjerberg
- Etske dilemmaer i møte med sykehjem. Seksjon for medisinsk etikk, UIO. Lillian Lillemoen og Elisabeth Gjerberg

4.2.6 Tannhelse

I Fredrikstad kommune følger overtannlegen i Fredrikstad (tannleger og tannpleier) opp status til beboere på sykehjem. De bistår også ev. med opplæring. Tannhelse med fokus på kompetanseheving om god tannpleie hos våre beboere blir et eget tema på Glemmen USH i 2010.

4.2.7. Ernæring

"Ernæringsprosjektet" – samarbeidsprosjekt Fjelberg og Borge sykehjem, Råde kommune, HIØ og kjøkkentjenesten. Glemmen USH bidrar til spredning av prosjektet ved publisering på Glemmen USH s hjemmeside.

Fredrikstad kommune jobber med prosedyrer i tråd med de nye nasjonale retningslinjene.

Forskningsarena innen ernæring

- Ernæring og trykksår - dr.gradstudie (PhD). Mariann Fossum
- Kartlegging av ernæring i sykehjem. Heidi Aagaard.

4.2.8. Legetjenester

I Fredrikstad kommune er Brukerhåndbok 13C tatt i bruk. Brukerhåndboka inneholder nye prosedyrer som omhandler legetjenesten i sykehjem og legemiddelbehandling. Legetjenesten i Fredrikstad kommune er organisert i seksjon for forebyggende og kurative

tjenester. Stillingsinstruks er utarbeidet for sykehjemslegene, oppfølging fra den enkelte virksomhetsleder. Glemmen sykehjem USH samarbeider tett med legene ved sykehjemmet.

4.2.9. Personer med minoritetsetnisk bakgrunn

Glemmen sykehjem USH har etablert et tett samarbeid med FRIS (Fredrikstad internasjonale skole) gjennom tiltaket "Helse-Norsk".

- **"Helse-Norsk"** - norskopplæring kombinert med undervisning i helse/sosialfaglige tema og oppfølging på praksisplassen. Tiltaket er godt etablert som en fast ordning.
- **"NORKUL"** – nytt prosjekt i 2009.
Minoritetsspråklige får opplæring i norsk og norsk kultur.

5.0. Ressursbruk

Viser til vedlagte reviderte regnskapsrapport.

6.0. Planer for videreføring, formidling av erfaringer og evaluering

Glemmen sykehjem, Undervisningssykehjemmet i Østfold, blir etter prosjektperioden videreført som en fast ordning. For informasjon om videreføring og formidling, henvises det til FoU-avdelingens handlingsplan for 2010.

Vedlegg

Vedlegg 1) Organisering av prosjektet

Styringsgruppen:

Glemmen sykehjem USH (leder)	Virksomhetsleder	Birgitte Skauen Kopperud
Glemmen sykehjem USH (sekretær)	Prosjektleder	Elisabeth Østensvik
Fredrikstad kommune	Omsorgssjef	*Kirsten Piil
Sykehuset Østfold HF	Kommunikasjonsdirektør	Anne-Grethe Erlandsen
Fredrikstad kommune	Nestleder i helse- og sosialutvalget	Anita Vik
Høgskolen i Østfold	Førstelektor	Sigurd Roger Nilsen
Fredrikstad kommune	Eldreråds representant	Anne Brun Andersen
Glemmen videregående skole	Lærer	Kari Skailand
Abildsø bo- og rehabiliteringssenter Hovedundervisningssykehjem	Forskningskonsulent	Turid Mood
Fylkesmann i Østfold	Seniorrådgiver	Astrid Sponheim Hunderi
Norsk Sykepleierforbund	Hovedtillitsvalgt	Hilde Ranum
Fagforbundet	Hovedtillitsvalgt	Grete Kvernå

* Jon Erik Olsen overtok høsten 2009

Prosjektgruppen

Prosjektleder	Elisabeth Østensvik	100 %
Virksomhetsleder	Birgitte S. Kopperud	20 %
Prosjektmedarbeidere		50 %
Kommunelege / sykehjemslege		10 %
Fagutviklingssykepleier	Vibeke K. Ibsen	50 %

Referansepersoner/grupper

Avdelingssykepleiere	Glemmen sykehjem USH
Virksomhetsledergruppe – Omsorgsetaten	Fredrikstad kommune
Informasjonskonsulenten – OO-seksjonen	Fredrikstad kommune
Sykehjemslegene ved Glemmen sykehjem	Fredrikstad kommune
Frivillighetssentralen	Fredrikstad kommune
Pårørendeutvalget Glemmen sykehjem	Fredrikstad kommune
Økonomikonsulent i Omsorgsetaten	Fredrikstad kommune
Brukerombud i	Fredrikstad kommune
LøsningsAnsvarlig - Omsorgsprogrammet	Fredrikstad kommune
Alle sykehjem i Østfold	

Vedlegg 2) Oversikt over prosjekter

Tittel på prosjektet	"Startprosjektet" introduksjon for nyansatte
Finansiering	Frie Midler Glemmen sykehjem USH
Organisering og rapportering	Styringsgruppe, prosjektgruppe og referansepersoner
Prosjektperiode	1.03.2009- 31.12.2009 Prosjektperioden er forlenget
Kommune(r)	Fredrikstad
Sykehjem	Glemmen sykehjem USH
Prosjektleder/faglig ansvarlig	Elin Hagaløkken, Glemmen sykehjem
Samarbeidspartnere i prosjektet	Ingen
Beskrivelse av tiltaket/prosjektet Bakgrunn	<p>Kommunen har et skjema over introduksjon av nyansatt som er for generell/for lite konkret. Ansatte føler seg utrygge og opplæringen blir for tilfeldig.</p> <p>Det er stort behov for nytt og utbedring av opplæringsplan for nyansatte som er mer tilpasset virksomheten.</p> <p>Det eksisterer i dag ikke et systematisk opplæringsprogram for nyansatte ved Glemmen sykehjem. Det finnes imidlertid en sjekkliste ved nyansettelser. Det er den nyansattes ansvar til å gjennomgå de ulike delene av sjekklisten. Lederne ved sykehjemmet har ulik erfaring angående opplæring av nyansatte. Noen ganger kan det være for tilfeldig hva den nyansatte får opplæring i, og ikke minst omfang og innhold i opplæringen. Hensikten med utvikling av et opplæringsprogram for nyansatte er å sikre lik opplæring av alle nyansatte.</p>
Framdrift og mål	Innhente fakta over dagens situasjon, gjennom intervju av nyansatte.

	<p>Samtaler mellom oss ansatte</p> <p>Undersøke på tilsvarende bedrift som Glemmen og sykehuset.</p> <p>Utarbeide ny sjekklister/opplæringsplan.</p> <p>Gjennomført og innhentet bruken og opplæring for ledere og ansatte, evaluere dette.</p> <p>Gjennomført opplæringsprogram for to nyansatte og evaluere dette</p> <p>Lage spørsmål for innhenting av opplysninger. Disse blir sendt ut i forkant. Evaluere.</p>
<p>Resultatrapportering og vurdering</p> <p>Tiltak</p>	<p>Gruppemøter</p> <p>Innhenting av fakta</p> <p>Vurdering av fakta</p> <p>Samtaler med ansatte</p>
<p>Gjennomføring og resultater</p>	<p>Velkomstperm til nyansatte</p> <p>Fadderoppgaver</p> <p>Velkomst/infobrev</p> <p>Oppslagspermer</p> <p>Daglige rutiner</p> <p>Høring</p>
<p>Spredning</p>	<p>Prosjektrapport skal legges ut på Glemmen sykehjems hjemmeside.</p>

Tittel på prosjektet	”Dokumentasjonsprosjektet”- kartlegging av sykepleiedokumentasjon.
Finansiering	Frie midler Glemmen sykehjem USH
Organisering og rapportering	Styringsgruppe, prosjektgruppe og referansepersoner
Prosjektperiode	April 2009 – 31.12.2009 Avsluttet.
Kommune(r)	Fredrikstad
Sykehjem	Glemmen sykehjem USH
Prosjektleder/faglig ansvarlig	Lene Hedin Jensen, Glemmen sykehjem USH
Samarbeidspartnere i prosjektet	Ingen
Beskrivelse av tiltaket/prosjektet Bakgrunn	<p>Utgangspunktet for prosjektet er at det i løpet av 2009 skal innføres elektronisk sykepleiedokumentasjon ved bruk av Gericca. I den forbindelse ønskes det å sette fokus på dokumentasjonen slik at den tilfredsstillende de juridiske og faglige kravene til sykepleiedokumentasjon.</p> <p>I § 39 i helsepersonelloven er det presisert at den som yter helsehjelp har plikt til å registrere og nedtegne helsehjelpen i en journal/kardex for den enkelte pasient. Dette er ikke knyttet til bestemte profesjoner, men til den som faktisk utfører helsehjelpen.</p> <p>Ved start av prosjektet ser vi at kompetanseheving blant ansatte er en nødvendighet, dette for å sikre kvaliteten på dokumentasjonen til hver enkelt pasient. Ufullstendig dokumentasjon, og dårlig kvalitet/ikke tilfredsstillende pleieplaner/data innsamlinger er gjennomgangstenen på sykehjemmet.</p>
Framdrift og mål	<p>Alle ansatte på Glemmen Sykehjem skal kunne dokumentere både faglig og juridisk riktig</p> <p>Det skal lages en mal og en opplæringsplan/framdriftsplan</p> <p>Det skal implementeres i kvalitetsgruppa og ledergruppa ved</p>

	Glemmen Sykehjem Evaluering av prosjektet
Resultatrapportering og vurdering Tiltak	Spørreundersøkelse blant de ansatte Innholdsanalyse av 10 sykepleiejournaler (Kardex) Brukerveiledning
Gjennomføring og resultater	Delprosjektet anbefaler på bakgrunn av funnene at alle avdelingene på sykehjemmet blir samkjørte når det gjelder dokumentasjon. I det ligger det at man skal bruke de samme skjemaene, legebok og beskjedbok skal brukes likt. Dette for at alt som har med dokumentasjon å gjøre, skal være lett gjenkjenbart uansett hvor man jobber ved sykehjemmet. Det vil kunne bidra til å øke kvalitetssikringen av dokumentasjonen. Implementeringen av prosjektet til avdelingene vil skje ved at prosjektgruppa lærer opp kvalitetsgruppa, som har en representant fra hver avdeling. Kvalitetsgruppa vil så få ansvar for å implementere dette videre til hver og en avdeling.
Spredning	Prosjektrapport skal legges ut på Glemmen sykehjems hjemmeside.

Tittel på prosjektet	"Liverpool Care Pathway" (LCP) i livets slutfase" på alle 5 avdelinger på Glemmen sykehjem USH.
Finansiering	Frie midler Glemmen sykehjem USH
Organisering og rapportering	Styringsgruppe, prosjektgruppe og referansepersoner
Prosjektperiode	01.05.2009- 31.12.2009 Avsluttet 31.12.2009 Ragnhild Trones
Kommune(r)	Fredrikstad
Sykehjem	Glemmen sykehjem USH
Prosjektleder/faglig ansvarlig	Prosjektgruppe, styringsgruppe og referansepersoner
Samarbeidspartnere i prosjektet	Ingen
Beskrivelse av tiltaket/prosjektet Bakgrunn	Implementere LCP som et verktøy for kvalitetsforbedring i omsorg ved livets slutt. På Glemmen sykehjem USH har tiltaksplanen (LCP) tidligere vært prøvd ut på en -1-korttids somatisk avdeling. Pilotprosjektet ble avsluttet i mai 2009. Erfaringer fra pilotprosjektet viser at fokuset på den helhetlige pleien av den døende pasienten og hennes/hans pårørende har økt. Personalet opplever videre at kvalitetssikringen av tiltakene rundt denne pasientgruppen blir betydelig bedre ved bruk av LCP. Glemmen sykehjem USH ønsket derfor å implementere LCP på alle avdelingene på sykehjemmet.
Framdrift og mål	<ul style="list-style-type: none"> • Økt kompetanse innen lindrende behandling hos personalet ved Glemmen sykehjem, ved hjelp av internundervisning av alle ansatte. • Alle avdelinger skal ha egne mapper med informasjon og brosjyrer om LCP • Gjennomføre opplæringsplan
Resultatrapportering og vurdering Tiltak	Opplæring av ressurspersoner Ressursperm på hver avdeling Involvering av sykehjemslegen Utarbeide prosedyrer
Gjennomføring og	Det er utpekt ressurspersoner på alle avdelinger og gjennomført opplæring avdelingsvis. Ressurspermer finnes på hver avdeling.

resultater	Sykehjemslegen har utarbeidet prosedyre for legemiddelbruk de siste dager og timer. Det er utarbeidet en prosedyre for bruk av LCP på Glemmen sykehjem.
Spredning	Prosjektrapport skal legges ut på Glemmen sykehjems hjemmeside.

Tittel på prosjektet	"Gode praksisplasser for elever på videregående skole nivå".
Finansiering	Frie Midler - Fredrikstad kommune
Organisering og rapportering	Prosjektgruppe, styringsgruppe og referansepersoner Rapportering til Undervisningssykehjemmet.
Prosjektperiode	Fra september 2009 - 30.06.2010
Kommune(r) Sykehjem	Glemmen sykehjem USH
Prosjektleder/faglig ansvarlig	Siv Ultvedt
Samarbeidspartnere i prosjektet	Glemmen videregående skole
Beskrivelse av tiltaket/prosjektet Bakgrunn	Kommunehelsetjenesten opplever i dag utfordringer med å rekruttere personell med fagkompetanse. Gjennom Regjeringens Kompetanseløftet 2015 er tydelige tiltak utarbeidet. Sykehjemmene som praksisfelt for utdanning på videregående skole nivå er ikke ett av tiltakene. Sykehjemmene trenger å legge til rette for godt praksisfelt. Skolene trenger flere praksisplasser. Undervisningssykehjemmet har som ett av hovedoppgavene å øke anseelsen for faget geriatri og legge til rette for gode praksisplasser. Ovennevnte punkter er årsak til at Glemmen sykehjem og Glemmen videregående skole har sett det nødvendig å få til et systematisk samarbeid om dette.
Framdrift og mål	Effekt mål: <ul style="list-style-type: none"> • Bidra til at elever gjennom praksisfeltet opplever å få et godt innblikk i helsefagarbeiderfaget. • Bidra til at elever ønsket seg til sykehjemspraksis. • Bidra til at flere ønsker å bli lærlinger som helsefagarbeider. • Bidra til at sykehjemmene opplever det lettere å rekruttere helsefagarbeidere til stillinger • Bidra til at praksisveileder opplever å ha engasjerte elever • Bidra til at ansatte på sykehjemmet arbeider kunnskapsbasert • Bidra til at flere søker seg til helse og sosialfag på VG1 og VG 2 Resultat mål: <ul style="list-style-type: none"> • Det er utarbeidet modell(er) for faget Praksis til fordypning til bruk for sykehjemmenes ansatte. • Beboerne på sykehjemmene skal oppleve økt tilbud om aktiviteter i perioden elevene er i praksis • Andre sykehjem gjøres kjent med modellene og arbeidsmetodene

	<ul style="list-style-type: none"> •
Resultatrapportering og vurdering Tiltak	<ul style="list-style-type: none"> • Gjennomføre en kartlegging av praksisveileders opplevelse av å være veileder og av elevenes opplevelse av praksisfeltet før og nå • Søke om midler for å gjennomføre prosjektet • Utarbeide en informasjonsplan med plan for pressekontakt • Kartlegge, planlegge og utforme modeller for gode praksisplasser (praksisplasser som ivaretar kompetansemålene og legger til rette for opplæring i grunnleggende ferdigheter) på VG1, VG2 og VG3 nivå • Avholde informasjonsmøte for ansatte på sykehjemmet • Avholde informasjonsmøte for lærere • Planlegge aktiviteter på sykehjemmet med flere programområder (design og håndverk, kokk og servitør, frisør, medier og kommunikasjon m.fl.)
Gjennomføring og resultater	Under arbeid
Spredning	<ul style="list-style-type: none"> • Nettsiden til Undervisningssykehjemmet og Glemmen videregående skole • Brosjyrer • Presentasjon på nettverkssamling for sykehjem i Østfold • Presentasjon på møte med videregående skolene i Østfold • Media (bruk av media og kommunikasjonslinja på vgs)

Tittel på prosjektet	Sanserom- et rom med muligheter
Finansiering	Frie Midler - Fredrikstad kommune
Organisering og rapportering	Rapportering til Undervisningssykehjemmet
Prosjektperiode	Fra november 2009 - Avsluttes 30.06.2010
Kommune(r) Sykehjem	Fredrikstad kommune – Smedbakken sykehjem
Prosjektleder/faglig ansvarlig	Elin Ottesen og Ann Christin Korhan
Samarbeidspartnere i prosjektet	Torill Havnå
Beskrivelse av tiltaket/prosjektet Bakgrunn	<p>Bakgrunn for prosjektet ligger i Lov om pasientrettigheter; ivareta respekten for den enkelte pasients liv, integritet og menneskeverd.</p> <p>I en travel sykehjemshverdag klarer vi å gjennomføre miljøterapeutiske aktiviteter, det vil si organiserte tilbud arrangert av personal i store grupper. Vi har allerede en flott sansehage, og vi kan tilbud aktiviteter i form av sangstunder, helsedans, andakt med mer.</p> <p>Vi bruker bakgrunnsopplysningsskjema om beboeren, som gir oss god informasjon om hva som har vært viktig tidligere i livet.</p> <p>I den sammenheng ønsker vi å kunne gi personer med demens et tilbud i små grupper. Dette for å ta vare på enkeltindividets behov og gode opplevelser i øyeblikket ved bruk av erindring som metode.</p>
Framdrift og mål	<p>Bidra til at beboerne opplever mestring og økt egenverdi ved bruk av gjenkjennelse og stimulering av hukommelsen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bidra til økt kunnskap hos de ansatte om bruk av erindring, sansing som metode - Vi kan tilby beboerne et sanserom med gamle møbler og gjenstander som kan bidra til å stimulere hukommelse og gjenkjenning. - Ansatte har tilegnet seg kunnskap gjennom litteratur, undervisning og erfaring fra andre virksomheter med lignende

	prosjekt
Resultatrapportering og vurdering Tiltak	<p>Vi frigjør arbeidskraft til å realisere prosjektet med sanserom, både i form av klargjøring av rom og bruk av rom.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vi frigjør tid for prosjektgruppen til å besøke andre sykehjem som har sanserom for å tilegne seg kunnskaper - Vi lager hjelpemidler for å kunne erindre sammen med beboerne innen ulike temaer som for eksempel fotoalbum, stikkordskort, erindringskasser. Hjelpemidlene skal være så enkle at alle ansatte kan forstå og bruke de. De må også enkelt kunne tas med fra sanserom til avdelingen ved behov.
Gjennomføring og resultater	<p>Etter oppstartsmøte i november ble det klart at prosjektet ikke skal handle om å lage selve sanserommet men å lage og utprøve hjelpemidler til bruk i erindringsarbeidet. Å bruke erindring som metode krever kunnskap og endring i holdninger hos ansatte. Det tar tid. Vi har et mål om at hjelpemidlene skal bidra til å gjøre det enklere for ansatte å ta i bruk erindring som metode i arbeidshverdagen.</p> <p>Vi har i prosjektet valgt å kun konsentrere oss om utvikling og bruk av erindringskasser.</p>
Spredning	<p>Ansatte ved sykehjemmet får undervisning i bruk av erindringskasser av Kirsti Horntvedt. Vi vil og ha internundervisning ifht til vårt prosjekt.</p> <p>Vi skal ha en stand på en sykehjemsnettverksamling i juni.</p>

Tittel på prosjektet	Demensomsorgens ABC. Oppstart og gjennomføring av seminarer i kommuner i Østfold.
Finansiering	Midler fra Helsedirektoratet.
Organisering og rapportering	Samarbeidspartner for "Aldring og Helse –Nasjonalt kompetansesenter" Rapportering til "Aldring og Helse- Nasjonalt kompetansesenter"
Prosjektperiode	Høsten 2008 – og fortsetter.
Kommune(r)	Fredrikstad
Sykehjem	Glemmen sykehjem USH
Prosjektleder/faglig ansvarlig	Solgunn Johansen, spesialergoterapeut Demensteamet i Fredrikstad kommune. sjoh@fredrikstad.kommune.no Fra 1. Januar 2010: Kjersti Langli-Jørgensen klab@fredrikstad.kommune.no .
Samarbeidspartnere i prosjektet	En kontaktperson i hver av de deltagende kommuner. Sarpsborg, Moss, Råde, Eidsberg, Rakkestad, Marker, Aremark, Halden, Fredrikstad, Våler, Rømskog, Spydeberg. Fylkesmann i Østfold.
Beskrivelse av tiltaket/prosjektet Bakgrunn	Glemmen sykehjem USH fikk delegert oppgaven å spre kunnskap om og drive Demensomsorgens ABC i kommunene i Østfold. Prosjektmedarbeider ble ansatt 1.januar 2009. Oppgaven var å opprette kontakt med kommuner i Østfold som ønsker å starte opp med Demensomsorgens ABC. Herunder gi informasjon om undervisningsopplegget og gjennomføre fagseminarer i kommunene.
Framdrift og mål	<u>Formål:</u> Øke kompetansen blant helsearbeidere i den enkelte kommune om demens. Undervisningsopplegget stimulerer også til samarbeid på tvers av virksomheter. <u>Målgrupper:</u> Helsepersonell som jobber med personer med demens, enten i institusjon, dagtilbud eller i hjemmet. Opplegget passer også for andre som jobber i tilknytning til bukergruppen personer med demens, for eksempel transporttjeneste, medarbeidere i menigheter m.m.
Resultatrapportering og vurdering Tiltak	Rapportering blir sendt fortløpende til " Aldring og helse" for hvert gjennomførte seminar. Både fra prosjektmedarbeider og kontaktperson i den enkelte kommune.

Gjennomføring og resultater	<p>Prosjektleder fra Glemmen sykehjem USH har selv gjennomført 4 oppstart-seminarer og vært tilstede på 2 som Aldring og Helse-Nasjonalt kompetansesenter har gjennomført. Det har vært gjennomført 3 fagseminar 1 av prosjektleder, og hun har vært tilstede på 1 hvor Aldring og Helse – Nasjonalt kompetansesenter har hatt det faglige ansvaret.</p> <p>Det er gjennomført et informasjonsmøte i en kommune (Eidsberg)</p> <p>Aldring og Helse har i tillegg hatt oppstartseminar for tre kommuner før prosjektleder fra Glemmen USH begynte.</p>
Spredning	<p>Informasjon om "Demensomsorgens ABC" gis på møter hos fylkesmannen i Østfold og fra "Aldring og Helse – Nasjonalt kompetansesenter.</p>

Tittel på prosjektet	Demensteam, kartlegging og diagnostisering i kommunehelsetjenesten.
Finansiering	Helsedirektoratet gjennom Nasjonalt kompetansesenter for aldring og helse.
Organisering og rapportering	Demensteamet i Fredrikstad kommune gjennomfører praktiske gjennomføring av prosjektet i Fredrikstad kommune, og rapporterer til Nasjonalt kompetansesenter for Aldring og helse.
Prosjektperiode	Høst 2008 til okt 2009 Avsluttet
Kommune(r)	Fredrikstad
Sykehjem	Glemmen sykehjem USH
Prosjektleder/faglig ansvarlig	Hans Christian Haugen, Nasjonalt kompetansesenter/ Linda Gjæra og Margit Gausdal
Samarbeidspartnere i prosjektet	Demensteamet i Fredrikstad ved spesialsykepleier Maria Svennberg og spesialergoterapeut Solgunn Johansen
Beskrivelse av tiltaket/prosjektet Bakgrunn	Nasjonalt kompetansesenter for demens har fått i oppdrag av Sosial- og helsedirektoratet å arbeide med tre av satsingsområdene innenfor fagfeltet demens som skisseres i St. melding 25 (2005-2006). Utviklingsprogrammet blir gjennomført med vekt på følgende metoder: <ul style="list-style-type: none"> • Kartlegging i norske kommuner • Kartlegging av spesialisthelsetjenesten • Undervisning/veiledning • Deltagelse i lokale prosjekter/veiledning • Modellutprøving i 20-25 kommuner • Evaluering • Revidering av kartleggingsverktøy til bruk i kommunehelsetjenesten
Framdrift og mål	Målet for det 3-årige utviklingsprogrammet er å videreutvikle gode modeller for utredning og diagnostisering av personer med demens, heve kvaliteten på utredningsarbeidet og bidra til økt kapasitet. Det er spesielt viktig å utvikle gode samhandlingsmodeller mellom spesialist- og primærhelsetjenesten. Målet er at flere personer med symptomer på demens blir utredet og diagnostisert, og at oppgaver og ansvarsforhold avklares og følges opp.

Resultatrapportering og vurdering	Modellkommuner
Tiltak	27 kommuner fordelt over hele landet takket ja til å være modellkommuner med utviklingsprosjekt. De 27 kommunene varierer i forhold til hvor langt de har kommet med oppstart av demensutredninger. Alle kommunene er under tett oppfølging
Gjennomføring og resultater	Demensteamet i Fredrikstad har gjennomført 71 kartlegginger i 2009. Kartleggingene er gjennomført i samarbeid med fastleger og hjemmetjenester.
Spredning	Nasjonalt kompetansesenter for Aldring og helse

Tittel på prosjektet	Dagtilbud og avlastningsordninger for personer med demens.
Finansiering	Helsedirektoratet
Organisering og rapportering	Nasjonalt kompetansesenter for aldring og helse har fått i oppdrag av Sosial- og helsedirektoratet å arbeide med tre av satsingsområdene innenfor fagfeltet demens som skisseres i St. melding 25 (2005-2006).
Prosjektperiode	Avsluttet.
Kommune(r) sykehjem	Fredrikstad. Glemmen sykehjem USH
Prosjektleder/faglig ansvarlig	Prosjektleder Liv Taranrød Nasjonalt kompetansesenter for aldring og helse Ansvarlige på Glemmen sykehjem USH: Mari Ann Rånes og Astrid Dahl Møller
Samarbeidspartnere i prosjektet	Nasjonalt kompetansesenter for aldring og helse
Beskrivelse av tiltaket/prosjektet Bakgrunn	Utviklingsprogrammet vil omfatte: Dagtilbud for personer med demens, spesielt tilrettelagte korttids- og avlastningstilbud, støttekontaktordninger og besøkstjeneste. Målet er å øke kapasiteten og heve kvaliteten i tjenestetilbudet til hjemmeboende personer med demens. Nasjonale og internasjonale undersøkelser viser at spesielt tilrettelagte dagtilbud både er et godt tilbud for personer med demens, kan være en kostnadseffektiv måte å tilrettelegge tjenester på og ikke minst gi hensiktsmessig avlastning for pårørende.
Framdrift og mål	<u>Målsetting for programmet</u> Målet med programmet er å øke kapasitet og kvalitet av tilrettelagte dagtilbud og avlastningsordninger for personer med demens. Et overordnet mål er at flest mulig kommuner innen 2015 skal kunne gi et tilrettelagt tilbud til hjemmeboende personer med demens, som spesielt tilrettelagt dagsenter, dagtilbud/avlastning i eget hjem, og tilrettelagt avlastnings-/korttidsopphold i institusjon.
Resultatrapportering og vurdering Tiltak	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Kartlegging</u> • <u>Beskrivelse av modeller, evaluering, formidling og implementering</u> <p>Det er i hovedtrekk tre typer tilbud for hjemmeboende personer med demens en vil samle erfaringer fra, beskrive modeller og følge utviklingen av som grunnlag for evaluering og videre anbefalinger: dagtilbud, spesielt tilrettelagt korttids- og avlastningstilbud og støttekontaktordninger. Det vil fokuseres på</p>

	ulike kombinasjoner av de forskjellige tilbudene. <ul style="list-style-type: none">• <u>Opplæring i prosjektkommunene</u>• <u>Formidling av resultater</u>
Gjennomføring og resultater	Det er gjennomført kartlegging av ca. 16 personer. Kartleggingsskjemaer (funksjonsvurdering IADL/PADL, nevropsykiatrisk vurdering NPIQ, klinisk demensutredning KDV, belastningskartlegging) Evaluering av Nasjonalt kompetansesenter for aldring og helse
Spredning	Rapport juni 2010

Tittel på prosjektet	Utviklingsprogram om tilbud til pårørende – pårørendeskoler og samtalegrupper
Finansiering	Helsedirektoratet
Organisering og rapportering	Programmet gjennomføres med vekt på følgende: 1. Kartlegging av eksisterende tilbud i norske kommuner og beskrivelse av modeller 2. Brukermedvirkning og samarbeid med frivillige organisasjoner 3. Utprøving i modellkommuner og i enkeltkommuner 4. Undervisning, veiledning og utvikling av undervisningsmateriale 5. Etablering av nasjonalt nettverk 6. Evaluering/rapportering av modeller og tiltak
Prosjektperiode	2009 – avsluttet
Kommune(r) Sykehjem	Fredrikstad. Glemmen sykehjem USH
Prosjektleder/faglig ansvarlig	Sykepleier Kirsti Hotvedt, Nasjonalt kompetansesenter for aldring og helse
Samarbeidspartnere i prosjektet	Fredrikstad kommune v/ Glemmen sykehjem USH, demensforeningen i Fredrikstad, Frivillighetssentralen i Fredrikstad
Beskrivelse av tiltaket/prosjektet Bakgrunn	Arbeidet utføres på oppdrag fra Helsedirektoratet og er en del av satsningen i forbindelse med Demensplan 2015 "Den gode dagen". Målet med programmet er å legge til rette for en spredning av tilbudet om pårørendeskoler og samtalegrupper til alle landets kommuner. I 2015 skal pårørende i alle kommuner ha et tilbud om pårørendeskole og samtalegruppe
Framdrift og mål	Målet med programmet er å legge til rette for en spredning av tilbudet om pårørendeskoler og samtalegrupper til alle landets kommuner. I 2015 skal pårørende i alle kommuner ha et tilbud om pårørendeskole og samtalegruppe
Resultatrapportering og vurdering Tiltak	Modellkommuner, assosierte kommuner, demensforeninger og andre interesserte har mottatt informasjon og "verktøy" for oppstart av pårørendeskoler og samtalegrupper via e-post og veiledning på telefon og/eller videokonferanse. En skriftlig veileder for oppstart og drift av pårørendeskoler er under utarbeidelse. Representanter i faggruppen har bistått med skrivearbeidet. En nettbasert versjon vil være tilgjengelig i september 2009, med trykking av papirversjon senere på året.

Gjennomføring og resultater	<p>I Fredrikstad kommune ble det i 2009 avholdt pårørendeskole 2 ganger. En på varhalvåret og en på høsthalvåret.</p> <p>Skolen gikk over 6 kvelder av 3 timer hver gang(1time forelesning, kaffepause og 1,5 time samtalegruppe)</p> <p>I alt har over 70 personer vært med i de to pårørendeskolene som ble arrangert i 2009.</p> <p>Skolen er nå en fast ordning.</p>
Spredning	Nasjonalt kompetansesenter for Aldring og helse

Tittel på prosjektet	”Utprøving av et kartleggingsverktøy/utredningsverktøy for personer med demens i sykehjem”
Finansiering	
Organisering og rapportering	
Prosjektperiode	2009 - 2010
Kommune(r) Sykehjem	Glemmen sykehjem USH deltar sammen med 10 andre sykehjem.
Prosjektleder/faglig ansvarlig	Nasjonalt kompetansesenter for aldring og helse og Alderspsykiatrisk avdeling, Sykehuset Innlandet. På Glemmen USH: Sykehjemslege Guro Steine Letting, Eva Riis, avd. sykepleier, Hanne Skandfer, sykepleier
Samarbeidspartnere i prosjektet	Nasjonalt kompetansesenter for aldring og helse og Alderspsykiatrisk avdeling, Sykehuset Innlandet.
Beskrivelse av tiltaket/prosjektet Bakgrunn	80 % av pasienter i sykehjem har en kognitiv svikt forenlig med demens og at tilleggssymptomer som atferdsmessige utfordringer og psykiatriske tilleggssymptomer er vanlige. Vel 50 % av pasientene med tydelige demenssymptomer i sykehjem var ikke utredet og diagnostisert (Selbæk 2008). Verktøy for utredning og diagnostisering av demens i sykehjem skal være til hjelp for gjennomføring og kvalitetssikring av utredning og diagnostikk i sykehjem
Framdrift og mål	25 beboere på sykehjemmet skal kartlegges.
Resultatrapportering og vurdering Tiltak	Et verktøy for utredning og diagnostisering av demens i sykehjem.
Gjennomføring og resultater	Under arbeid
Spredning	Nasjonalt kompetansesenter for aldring og helse og Alderspsykiatrisk avdeling, Sykehuset Innlandet.

Tittel på prosjektet	Demensfyrtårn prosjektet 2008 - 2011 Miljøbehandling for personer med demens
Finansiering	Helsedirektoratet
Organisering og rapportering	Undervisningssykehjemmet i Oslo, Abildsø bo- og rehabiliteringssenter: videreutvikling av kunnskap om miljøterapi og miljøbehandling i forhold til personer med demens
Prosjektperiode	2008 - 2011
Kommune(r) Sykehjem	Undervisningssykehjem Helse Øst.
Prosjektleder/faglig ansvarlig	Prosjektleder Christina Johannessen, Abildsø bo- og rehabiliteringssenter
Samarbeidspartnere i prosjektet	Undervisningssykehjem Helse Øst. GERIA
Beskrivelse av tiltaket/prosjektet Bakgrunn	<p>Helsedirektoratet ønsker kompetanseheving på sykehjemmene for å følge opp Demensplan 2015. Tre hovedundervisningssykehjem (i Songdalen, i Oslo og Tromsø) ble utpekt av Helsedirektoratet til å være "demensfyrtårn". Dette innebærer at de skal ha et særlig ansvar og vil bli tillagt oppgaver i forhold til handlingsplanen for en styrket demensomsorg. Oppgavene skal knyttes til forsknings- og utviklingstiltak i en 3-års periode fra 2008- 2011.</p> <p>Miljøbehandling for personer med demens – Demensfyrtårnprosjektet 2008-11</p> <ul style="list-style-type: none"> • Individualisert musikk • Individualisert bruk av Sansehage • Demensvennlig design
Framdrift og mål	<p>Hensikt og mål</p> <p>Helsedirektoratets overordnede hensikt med å opprette Demensfyrtårn- prosjektene ved de tre undervisningssykehjemmene er som følger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bidra til økt kompetanse om demens • bidra til økt forskning og utvikling • bidra til økt dokumentert kunnskap og implementering av disse.
Resultatrapportering og	<ul style="list-style-type: none"> • Utvikle en kunnskapsoversikt over relevant litteratur og praksis på området

vurdering Tiltak	<ul style="list-style-type: none"> • Utvikle, videreutvikle og implementere modeller for miljøterapeutiske tiltak • Heve kompetanse av personell i sykehjem og hjemmetjenester i Oslo kommune • Evaluere effekt og nytteverdi av implementerte modeller
Gjennomføring og resultater	<ul style="list-style-type: none"> • Glemmen sykehjem USH Østfold har arrangert opplæringskurset "Individualisert musikk" for personer med demens i samarbeid med HovedUSH i Øst og Oslo kommunes ressurscenter for demens og alderspsykiatri, GERIA. • Det er gjennomført 2 seminarer og veiledninger for 58 personer fra hele Østfold. Deltakerne kom fra 15 ulike virksomheter i hele Østfold.
Spredning	Glemmen sykehjems nettside og presentasjoner

Tittel på prosjektet	"Initiere og igangsette tiltaksplanen "Liverpool Care Pathway" (LCP) i livets slutfase på sykehjem i Østfold"
Finansiering	Samarbeidsmidler Høgskolen i Østfold, Avdeling helse- og sosialfag
Organisering og rapportering	Prosjektgruppe bestående av 1 representant fra hvert av de deltakende sykehjem og 2 representanter fra Høgskolen i Østfold, Avdeling helse- og sosialfag. Rapportering til HIØ.
Prosjektperiode	August 2008 – juni 2009. Avsluttet juni 2009
Kommune(r)	Fredrikstad kommune Sarpsborg kommune Halden kommune Moss kommune Spydeberg kommune
Sykehjem	Glemmen sykehjem USH, Borge sykehjem Kruseløkka sykehjem, Halden sykehjem, Peer Gynt sykehjem, Grintun sykehjem
Prosjektleder/faglig ansvarlig	Birgitte Skauen Kopperud, Virksomhetsleder Glemmen sykehjem USH bisk@fredrikstad.kommune.no Lillian Lillemoen, Høgskolen i Østfold. Lillian.lillemoen@hiof.no
Samarbeidspartnere i prosjektet	Høgskolen i Østfold, Avdeling helse- og sosialfag
Beskrivelse av tiltaket/prosjektet Bakgrunn	Omsorg for den døende og deres nærmeste på sykehjem har de siste årene vært i fokus både hos helsepersonell og fra helsemyndighetenes side. I Omsorgsplan 2015 er "Omsorg ved livets slutt og lindrende behandling" utenfor sykehus et av satsningsområdene (St.meld. 25 (2006-2007)). Likeledes anbefales det i "Nasjonalt handlingsprogram med retningslinjer for palliasjon i kreftomsorgen" (Helsedirektoratet 2007) at alle sykehjem skal beherske grunnleggende palliasjon. I handlingsprogrammet framheves bruk av en tiltaksplan for ivaretagelse av den døende og deres pårørende, som for eksempel "Liverpool Care Pathway" (s. 42).
Framdrift og mål	Styrke kvaliteten på pleie og omsorgstjenesten til døende pasienter og deres pårørende.

	Styrke praksisperiodene i sykehjem for bachelorstudenter i sykepleie og vernepleie med fokus på brukerorientert tverrprofesjonelt samarbeid, lindrende behandling og omsorg.
Resultatrapportering og vurdering Tiltak	<ul style="list-style-type: none"> • Nettverk av ressurspersoner • Opplæring av ressurspersoner • Seminar og nettverkssamlinger • Opplæring av ansatte • Samarbeid med sykehjemslegene • Informasjonsfolder til pasienter og pårørende
Gjennomføring og resultater	<p>Innføring av tiltaksplanen Liverpool Care Pathway ved 6 sykehjem/avdelinger i Østfold.</p> <p>Nettverk av ressurspersoner fra seks sykehjem i Østfold ble etablert, og nettverkssamlinger og seminar angående omsorg ved livets slutt ble gjennomført.</p>
Spredning	<p>Informasjon om prosjektet er spredd gjennom nyhetsbrev, Glemmen sykehjems hjemmeside og gjennom posterpresentasjoner på FUFF- konferanse i mai 2009 og "Omsorg i utvikling" oktober 2009.</p> <p>En fagartikkel om LCP – prosjektet er under arbeid, og planlegges publisert i tidsskriftet Sykepleien i 2010.</p>

Tittel på prosjektet	"Far Vel – den siste tiden" – et prosjekt med fokus på etisk refleksjon og tverrprofesjonelt samarbeid i omsorg ved livets slutt..
Finansiering	Prosjektet er finansiert av samarbeidsmidler fra Høgskolen i Østfold, avd. for helse- og sosialfag.
Organisering og rapportering	Prosjektgruppe med deltakere fra de involverte sykehjem og representant fra HIØ.
Prosjektperiode	August 2009 – juni 2010. Under arbeid, planlagt avsluttet juni 2010
Kommune(r)	Sarpsborg, Halden og Fredrikstad
Sykehjem	Et samarbeidsprosjekt mellom Høgskolen i Østfold, Kruseløkka sykehjem (Sarpsborg), Halden sykehjem (Halden), Borge sykehjem og Glemmen sykehjem – Undervisningssykehjemmet i Østfold (Fredrikstad).
Prosjektleder/faglig ansvarlig	Elisabeth Østensvik, FoU-leder Glemmen sykehjem USH elos@fredrikstad.kommune.no Ragnhild U.Velund, Høgskolelektor, HIØ. Ragnhild.u.velund@hiof.no
Samarbeidspartnere i prosjektet	Høgskolen i Østfold, Avd. helse- og sosialfag
Beskrivelse av tiltaket/prosjektet Bakgrunn	Erfaringer fra LCP – prosjektet viste behov for etisk refleksjon for ansatte som daglig står i møte med døende og deres pårørende. I tillegg viste prosjektet behov for mer samarbeid med sykehjemslegene. Vurdering om pasienten er døende krever at legen og pleiepersonalet endrer fokus; fra aktiv behandling til fokus på lindring. Å sette diagnosen at pasienten er døende krever en tverrprofesjonell vurdering (Ellershaw og Ward 2003).
Framdrift og mål	Prosjektet skal bidra til at - pasienter og pårørende opplever å bli møtt av helsepersonell som i større grad er i stand til å ivareta deres behov for pleie- og omsorg ved avslutningen av livet, hvilket bidrar til økt trygghet og riktig behandling og omsorg. - sykehjemsansatte får mulighet til kritisk refleksjon og økt kompetanse i den hensikt å ivareta pasient og pårørende i livets slutfase

	<p>- høgskoleansatte får økt kompetanse og inspirasjon for sitt arbeid i høgskolen med temaer relatert til alvorlig syke og døende</p> <p>-studenter ved Avdeling for Helse- og sosialfag, når de gjennomfører sine praksisstudier i sykehjem, får opplæring og veiledning i sykepleie til døende på en kompetent og reflektert måte.</p>
<p>Resultatrapportering og vurdering</p> <p>Tiltak</p>	<p><u>Evaluering:</u> Logg fra deltakerne i refleksjonsgruppene er datamateriale for evaluering av prosjektet.</p> <p>I tillegg planlegges fokusgruppeintervju med deltakerne i refleksjonsgruppene</p>
<p>Gjennomføring og resultater og spredning</p>	<p>Tre refleksjonsgrupper ved 4 sykehjem i Østfold er etablert. 21 deltakere møtes i 1 ½ time hver 3. uke i 10 uker.</p> <p>Refleksjonsgruppene har hovedfokus på omsorg ved livets slutt og bruk av LCP.</p> <p>Veileder: Høgskolelektor Ragnhild U. Velund.</p> <p>To tverrprofesjonelle seminarer gjennomføres. Et seminar gjennomført november 2009. Tema: Nasjonal veileder for beslutninger om livsforlengende behandling hos alvorlig syke og døende og uro i livets siste fase. Ca 60 deltakere fra hele Østfold.</p> <p>Seminar våren 2010 er under planlegging.</p>
<p>Spredning</p>	<p><u>Spredning:</u> Informasjon om prosjektet er spredd gjennom presentasjoner i ulike fora, nyhetsbrev, hjemmeside.</p>

Tittel på prosjektet	”Aktiv Fritid i sykehjem”
Finansiering	Prosjektet er finansiert av samarbeidsmidler fra Høgskolen i Østfold, avd. for helse- og sosialfag.
Organisering og rapportering	Prosjektgruppe med deltakere fra hvert av de involverte sykehjem
Prosjektperiode	August 2009 – juni 2010 Under arbeid.
Kommune(r)	Halden, Moss og Fredrikstad
Sykehjem	Et samarbeidsprosjekt med Høgskolen i Østfold, Halden sykehjem, Orkerød sykehjem (Moss) og Glemmen sykehjem USH.
Prosjektleder/faglig ansvarlig	<i>Prosjektleder:</i> Høgskolelektor Ann-Kristin Martinsen, HIØ
Samarbeidspartnere i prosjektet	Høgskolen i Østfold
Beskrivelse av tiltaket/prosjektet Bakgrunn	Tjenestetilbudet i dagens sykehjemsavdelinger er i all hovedsak rettet inn mot beboernes behov for fysisk pleie og omsorg, behandling og rehabilitering. Miljøterapeutiske og individuelt tilrettelagte fritidsaktiviteter får liten plass (Hestetun 2000; Hofseth & Norvoll 2003; Førland et al 2005). Det er spesielt på det sosiale og kulturelle området dagens kommunale omsorgstjeneste kommer til kort (St.meld. 25 – 2005-2006). Kravet til morgendagens omsorgstilbud vil ikke bli mindre. Framtidens sykehjemsbeboere vil bestå av nye generasjoner eldre som trolig vil ønske en omsorg som gir rom for å realisere mer individualistiske verdier basert på større grad av brukermedvirkning i tjenesteutformingen (St.meld. 25 – 2005-2006; Omsorgsplan 2015).
Framdrift og mål	Hensikten med prosjektet er å bidra til: <ul style="list-style-type: none"> • Å utvikle et kartleggingsinstrument som måler beboers ønsker i dag. • Styrke kvalitet og bredde på tjenestetilbudet gjennom en aktiv fritid. • Styrke praksisundervisningen gjennom aktiv bruk av to-spenn for å tilrettelegge for fritidsaktiviteter i sykehjem.

Resultatrapportering og vurdering Tiltak	<ul style="list-style-type: none"> • Kartlegging og gjennomføring av individuelt tilpassete aktiviteter for beboere på sykehjem. • Kartlegging av hvilke fritidsaktiviteter som er pr. i dag • Gjennomgang av huslige sysler som kan tilrettelegges som fritidsaktivitet • Tilby - og gjennomføre aktiviteter en dag pr. uke gjennom praksisperioden Føre logg/dagbok for gjennomført aktivitet etter nærmere angitte retningslinjer Analyse av logger/dagbøker
Gjennomføring og resultater	Refleksjonsnotater og spørreskjema.
Spredning	Rapport

Tittel på prosjektet	Grenseregional omsorgsfilosofi
Finansiering	Prosjektet finansieres av Interreg Sverige-Norge for svensk-norsk samarbeid.
Organisering og rapportering	Prosjektets hjemmeside: http://www.stromstad.se/omsorgsfilosofi
Prosjektperiode	Under arbeid Prosjektperiode: september 2008 – desember 2010.
Kommune(r)	Deltakere i prosjektet: 8 kommuner i Sverige og Norge. Fredrikstad kommune, Rygge kommune, Strømstad kommune, Tanums kommune, Munkedals kommune, Lysekils kommune, Bengtsfors kommune, Mellerud kommune.
Prosjektleder/faglig ansvarlig	Maria Hansson, Omsorgsförvaltningen, Strömstad Prosjektets hjemmeside: http://www.stromstad.se/omsorgsfilosofi
Samarbeidspartnere i prosjektet	Se under "Kommuner". Glemmen sykehjem USH har definert dette prosjektet under KS "Samarbeid om etisk kompetanseheving"
Beskrivelse av tiltaket/prosjektet Bakgrunn	Grenseregional omsorgsfilosofi tar utgangspunkt i "Palliativa vårdfilosofi" som er utarbeidet av Professor Barbro Beck-Fries ved Silviahemmet i Stockholm. Den palliative omsorgsfilosofien innebærer at helsepersonell får et felles, strukturert og bevisst holdning til brukere, pårørende og arbeidskollegaer. Palliativ omsorg innebærer lindrende omsorg til personer med uhelbredelig symptomgivende sykdom uansett diagnose. Det palliative holdningssettet benyttes fra de tidlige symptomer av sykdom til omsorg ved livets slutt. Det ivaretar fysiske, psykiske, sosiale og åndelige behov. Omsorgsfilosofien har fire hjørnesteiner: Symptomkontroll, Kommunikasjon/relasjon, Pårørendestøtte og Teamarbeid. Omsorg ved livets slutt berøres også i opplæringstilbudet.
Framdrift og mål	Målet med palliativ omsorgsfilosofi er å fremme livskvalitet for personer med demenssykdom og deres pårørende" .
Resultatrapportering og vurdering Tiltak	<ul style="list-style-type: none"> • Utarbeidelse av studiemateriell som bygger på palliativ omsorgsfilosofi, utdanne endringsledere, • implementere omsorgsfilosofien i studiesirkler, • seminarer med temaer fra de fire hjørnesteinene.

Gjennomføring og resultater	Evaluering av prosjektet gjennomføres av HIØ, høgskolelektor Guri R. Rummelhoff, HIØ
Spredning	http://www.stromstad.se/omsorgsfilosofi

Tittel på prosjektet	"Kort og Godt". Kompetanseheving i pasientrettighetsloven kapittel 4A.
Finansiering	Midler fra Helsedirektoratet
Organisering og rapportering	Styringsgruppe, prosjektgruppe og referansepersoner. Rapportering til Helsedirektoratet
Prosjektperiode	1.09.2009 -31.12.2009 Avsluttet
Kommune(r)	Fredrikstad
Sykehjem	Glemmen sykehjem USH
Prosjektleder/faglig ansvarlig	Maria Svennberg, spesialsykepleier Demensteamet Fredrikstad kommune. msv@fredrikstad.kommune.no
Samarbeidspartnere i prosjektet	Glemmen sykehjem USH har definert dette prosjektet under KS "Samarbeid om etisk kompetanseheving"
Beskrivelse av tiltaket/prosjektet Bakgrunn	Et nytt kapittel i pasientrettighetsloven trådte i kraft 1. januar 2009. Helsedirektoratet utlyste derfor våren 2009 et tilskudd til undervisningssykehjemmene i alle fylker til kompetanseheving og opplæring i pasientrettighetsloven kapittel 4A - helsehjelp til pasienter uten samtykkekompetanse som motsetter seg helsehjelpen. Glemmen sykehjem- undervisningssykehjemmet i Østfold søkte høsten 2009 om midler med bakgrunn i ønsket om å utvikle et undervisningsopplegg med bruk av refleksjonskort. Fokus på kompetanseheving og opplæring i pasientrettighetsloven kapittel 4A.
Framdrift og mål	Formål: En adgang til å bruke tvang i utøvelse av helsehjelp innebærer etiske utfordringer og dilemmaer. Formålet med prosjektet er at helsepersonell skal få økt kompetanse og kunnskap om kapittel 4A i pasientrettighetsloven. Prosjektet ønsker med enkle midler å sette i gang etisk refleksjon blant ansatte vedrørende temaene tvang, samtykkekompetanse og tillitskapende tiltak. Målgrupper: Helsepersonell i sykehjem, der en stor gruppe av pasientene til enhver tid berøres av pasientrettighetsloven kapittel 4A oppholder seg.
Resultatrapportering og	<ul style="list-style-type: none"> • Utarbeiding av refleksjonskort • Utpøving av refleksjonskort

<p>vurdering</p> <p>Tiltak</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utarbeide brukerveileder for refleksjonskort • Utarbeide brosjyre for bruk av refleksjonskort • Utarbeide boks/holder til refleksjonskort • Vurdere layout og utseende på refleksjonskort, brukerveileder, brosjyre og boks.
<p>Gjennomføring og resultater</p>	<p>Det har blitt utarbeidet 100 refleksjonskort med både brukerveileder og brosjyre til. Pr dags dato er brukerveilederen, brosjyren og boksen til trykking. Vi har derfor ikke fått begynt spredning av undervisningsopplegget ennå bortsett fra gitt informasjon om selve prosjektet i ulike samlinger. 20 av refleksjonskortene har derimot vært til utprøving ved 3 avdelinger på Glemmen sykehjem.</p> <p>Evalueringen av utprøvingen viser blant annet at refleksjonskortene ble tatt godt imot på alle de tre avdelingene hvor de ble prøvd ut. De fleste ansatte var positive til å lære å få økt kunnskap om pasientrettighetsloven kapittel 4A. Flere ansatte opplevde det også godt å få et faglig forum på avdelingen hvor det var rom for å diskutere etiske problemstillinger. Ved siden av refleksjonskortenes temaer og emner bidro kortene også til økt refleksjon omkring andre temaer i avdelingen. Helhetlig sett ble flere ansatte mer bevisste på viktigheten og nytten av refleksjon. De fikk kjennskap og kunnskap til kapittel 4A, og noen fikk også lyst til å lære mer om lovverket.</p>
<p>Spredning</p>	<p>Når hele undervisningsopplegget om bruk av refleksjonskort er klart, skal det implementeres internt på Glemmen sykehjem, USH. Dette gjøres gjennom avdelingsledermøter, personalmøter, fagdager osv.</p> <p>Glemmen sykehjem, USH har en rekke samarbeidspartnere og målgrupper som vi tenker vi kan spre informasjon om refleksjonskortene gjennom. Vi tenker en spredning gjennom ulike konferanser og samlinger som postmøter, temadager, kontaktmøter og informasjonsmøter. Vi tenker også å bruke kommunikasjonskanaler som fylkesmann, seksjon for medisinsk etikk, nyhetsbrev, høyskolen i Østfold, hovedundervisningssykehjemmet og internettsiden til Glemmen sykehjem.</p>

Tittel på prosjektet	Ernæringsmessige og sosiale aspekter ved mat og måltider for beboere i sykehjem.
Finansiering	
Organisering og rapportering	
Prosjektperiode	Prosjektperiode: 01.01.08-31.12.09
Kommune(r) Sykehjem	Fredrikstad og Råde kommune
Prosjektleder/faglig ansvarlig	Prosjektleder og virksomhetsleder Leif Nybøle , Fjeldberg sykehjem, Fredrikstad. Førstelektor Heidi Aagaard , Bachelor i sykepleie, Høgskolen i Østfold.
Samarbeidspartnere i prosjektet	"Ernæringsprosjektet" er et samarbeidsprosjekt mellom Fjelberg sykehjem og Borge sykehjem (Fredrikstad), Råde kommune, HIØ og kjøkkentjenesten.
Beskrivelse av tiltaket/prosjektet Bakgrunn	Prosjektet konsentrerer seg om grunnleggende forhold om ernæring og måltider i sykehjem med fokus på kompetanseheving, klargjøring av prosedyrer og organisasjonsmessige forhold.
Framdrift og mål	Resultatmål: <ul style="list-style-type: none"> • Bedre ernæringstilstanden til beboerne og øke trivselen rundt måltidene. • Sykehjemmene har prosedyrer som ivaretar faglige anbefalinger og kvalitetskrav. • Sykehjemmene har kompetanse til faglig veiledning av sykepleierstudenter på området ernæring. • Beboere i sykehjem har egen ernæringsplan.
Resultatrapportering og vurdering Tiltak	Prosjektet vil anvende kartlegginger og spørreundersøkelser som verktøy i prosessen, men vil ikke ha ambisjon om krav til forskning. Prosjektet er definert som et kompetanse og utviklingsprosjekt.
Gjennomføring og resultater	<ul style="list-style-type: none"> • Det er innført bruk av ernæringsjournal på alle avdelinger. • Det er utprøvd ekstra måltid med suppe på alle avdelinger. • Fra 12.04 gjennomføres nye måltidsplasseringer ved sykehjemmet og innføring av lunsj. Oppfølging for å nå mål i forhold til forskrift/anbefalinger.

	<ul style="list-style-type: none">• Det gjennomføres endringer m.h.t. organiseringen av måltidet pr. avdeling.
Spredning	<ul style="list-style-type: none">• Seminar avholdt med ca. 100 deltagere fra hele fylket. Seminaret avholdt i samarbeid med Fagforbundet Helse og Sosial• Beskrivelse av prosjektet på Hjemmesiden til undervisningssykehjemmet. Dette har medført noen forespørsler om deltagelse på Fagdag i andre virksomheter/kommuner.• Informasjon i Fagforbundet s tidsskrift Fagbladet – resultert i 1 henvendelse fra nettverksggruppe for ernæringsarbeidere Fagforbundet .• Forslag til prosedyrer/reviderte prosedyrer med innføring av ernæringsjournal m.m i alle sykehjemmene i Fredrikstad kommune.

Tittel på prosjektet	Språkpraksis i sykehjem for minoritetsspråklige.
Finansiering	Fredrikstad kommune
Organisering og rapportering	Klasse ved Fredrikstad Internasjonale skole (FRIS). Alternativ norskopplæring. Rapportering til FRIS og Glemmen sykehjem.
Prosjektperiode	Fast tiltak
Kommune(r)	Fredrikstad
Sykehjem	Glemmen sykehjem, Undervisningssykehjemmet i Østfold er tiltakets base. Alle sykehjemmene i kommunen kan brukes som praksisplasser.
Prosjektleder/faglig ansvarlig	Anders Gjermundsen
Samarbeidspartnere i prosjektet	FRIS, Glemmen sykehjem, de andre sykehjemmene i kommunen, Flyktningskontoret og NAV.
Beskrivelse av tiltaket/prosjektet Bakgrunn	Norskopplæring ved bruk av praksis i sykehjem og teoretisk undervisning i et integrert opplegg. Tiltaket har bestått siden 2002. Nærmere beskrivelse finnes på FRIS sine hjemmesider (Prosjektrapport 2006 -2007)
Framdrift og mål	Deltagere rekrutteres gjennom skolen, Flyktningskontoret og NAV. Målet er å gi deltagerne norskopplæring og et innblikk i norsk arbeidsliv.
Resultatrapportering og vurdering Tiltak	Resultater rapporteres til FRIS og tiltaket vurderes av Fredrikstad kommune.
Gjennomføring og resultater	Resultatene av tiltaket har vært gode. Norskunnskaper omtrent tilsvarende det resten av FRIS har. Mange kvalifiserer seg for arbeid og mange fortsetter med utdanning.
Spredning	FRIS, Glemmen sykehjem og IMDI bidrar til spredning, men det har ikke vært noe strukturert.

Tittel på prosjektet	Opplæring i norsk språk og kultur for minoritetsspråklige. NOR-KUL
Finansiering	IMDI – Fredrikstad kommune
Organisering og rapportering	Enkeltprosjekt administrert av Fredrikstad Internasjonale skole (FRIS) med rapportering til IMDI hvert ½ år
Prosjektperiode	15.08.2009 – 30.06.2011
Kommune(r)	Fredrikstad
Sykehjem	Glemmen sykehjem og Fjeldberg sykehjem
Prosjektleder/faglig ansvarlig	Anders Gjermundsen
Samarbeidspartnere i prosjektet	FRIS, Glemmen sykehjem, Fjeldberg sykehjem, NAV og IMDI.
Beskrivelse av tiltaket/prosjektet Bakgrunn	Opplæring av minoritetsspråklige i norsk språk og kultur ved teoretisk undervisning og praktisk trening (praksis i sykehjem) Oppløvede problemer med språk og kultur i sykehjemmene og IMDI's ønske om å finne metoder og virkemidler i arbeidet med å få minoritetsspråklige i jobb og/eller utdanning. (Se prosjektbeskrivelse. Finnes på FRIS's hjemmesider)
Framdrift og mål	2 årig prosjekt (tilskudd gis pr budjettår 2009-2010-2011) Målet er å få deltagerne i jobb og/eller utdanning, bedre rekrutteringen av arbeidskraft til sykehjemmene og spare kommunen for utgifter ved at deltagerne blir økonomisk uavhengige (Se prosjektbeskrivelse)
Resultatrapportering og vurdering Tiltak	Det er lav resultatoppnåelse etter 1. halvår. Deltagerne har hatt et lavere nivå (skole – arbeid) enn tenkt i prosjektbeskrivelsen. Det er god utvikling hos de fleste deltagerne, men de trenger lengere tid enn først antatt. Prosjektet fortsetter og tilførsel av ressurser til praksisstedene prioriteres hvis tilskudd gir oss økonomisk mulighet.
Gjennomføring og resultater	Gjennomføringen er i henhold til oppsatt milepælsplan med små unntak, men resultatene er svakere enn forutsett i prosjektplan. Deltagerne trenger mer tid.
Spredning	Opplæring i norsk språk og kultur for minoritetsspråklige. NOR-KUL